TIESAS SPRIEDUMS (Tiesas plēnums)

2004. gada 12. oktobrī *

Lieta C-222/02

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2002. gada 16. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2002. gada 17. jūnijā, tiesvedībā

Peter Paul,

Cornelia Sonnen-Lütte,

Christel Mörkens

pret

Bundesrepublik Deutschland.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (Tiesas plēnums)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Gulmans [*C. Gulmann*] (referents), Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*], F. Makena [*F. Macken*], N. Kolnerika [*N.* Colneric] un S. fon Bārs [*S. von Bahr*],

ģenerāladvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretāre M. F. Kontē [*M.-F. Contet*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2003. gada 30. septembrī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— P. Paula [*P. Paul*], K. Zonnenes-Lites [*C. Sonnen-Lütte*] un K. Merkensas [*C. Mörkens*] vārdā — K. Hase [*K. Hasse*], *Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā — V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*] un A. Tīmane [*A. Tiemann*], pārstāvji,

— Spānijas valdības vārdā — E. Brakehaiss Konesa [*E. Braquehais Conesa*], pārstāvis,

— Īrijas valdības vārdā — D. Dž. O'Hagans [*D. J. O'Hagan*], pārstāvis, kuram palīdz E. M. Kolinss [*A. M. Collins*], *BL*,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kuram palīdz P. Palmjeri [*P. Palmieri*], *avvocatessa dello Stato*,

— Portugāles valdības vārdā — L. I. Fernandišs [*L. I. Fernandes*] un L. Maksimu duš Santušs [*L. Máximo dos Santos*], pārstāvji,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — K. Mandži [*K. Manji*], pārstāvis, kuram palīdz M. Hoskins [*M. Hoskins*], *barrister*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — G. Zavs [*G. Zavvos*], pārstāvis, kuram palīdz B. Vēgenbaurs [*B. Wägenbaur*], *Rechtsanwalt*,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2003. gada 25. novembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz 3. un 7. panta interpretāciju Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes 1994. gada 30. maija

Direktīvā 94/19/EK par noguldījumu garantiju sistēmām (OV L 135, 5. lpp.), kā arī uz vairāku normu interpretāciju Padomes 1977. gada 12. decembra Pirmajā direktīvā 77/780/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu attiecībā uz kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu [neoficiāls tulkojums] (OV L 322, 30. lpp.), Padomes 1989. gada 17. aprīļa Direktīvā 89/299/EEK par kredītiestāžu pašu kapitālu [neoficiāls tulkojums] (OV L 124, 16. lpp.), kā arī Padomes 1989. gada 15. decembra Otrajā direktīvā 89/646/EEK par normatīvo un administratīvo aktus koordinēšanu attiecībā uz kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu un grozījumiem Direktīvā 77/780 (OV L 386, 1. lpp.).

2 Šis lūgums tika iesniegts prāvā starp P. Paulu, K. Zonneni-Liti un K. Merkensu (turpmāk tekstā — "Pauls u.c.") un *Bundesrepublik Deutschland* [Vācijas Republiku], kurā prasītāji pieprasa atlīdzību par Direktīvas 94/19 novēlotu transpozīciju un nepietiekamu bankas darbības uzraudzību, ko veica *Bundesaufsichtsamt für das Kreditwesen* (Federālais Kredītiestāžu uzraudzības birojs, turpmāk tekstā — "*Bundesaufsichtsamt*").

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesību akti

3 Saskaņā ar Direktīvas 94/19 divdesmit ceturto apsvērumu:

"[..] šī direktīva nedrīkst radīt situāciju, kad dalībvalstis vai to kompetentās iestādes ir atbildīgas attiecībā pret noguldītājiem, ja tās ir nodrošinājušas to, ka ir ieviesta un oficiāli atzīta viena vai vairākas sistēmas, kas garantē noguldījumus vai pašas

kredītiestādes, kā arī atbilstīgi šajā direktīvā paredzētajiem nosacījumiem nodrošina kompensāciju un aizsardzību noguldītājiem."

4 Direktīvas 94/19 3. pants paredz:

"1. Katra dalībvalsts nodrošina to, ka tās teritorijā tiek ieviesta un oficiāli atzīta viena vai vairākas noguldījumu garantiju sistēmas. [..]

[..]

2. Ja kredītiestāde nepilda pienākumus, kādi tai ir kā noguldījumu garantiju sistēmas dalībniecei, par to paziņo kompetentajām iestādēm, kas izdeva attiecīgās kredītiestādes licenci, un sadarbībā ar garantiju sistēmu tās veic visus atbilstīgos pasākumus, tostarp piemēro sankcijas, lai nodrošinātu to, ka kredītiestāde pilda savus pienākumus.

3. Ja minētie pasākumi nenodrošina to, ka kredītiestāde pilda savus pienākumus, un ja valsts likumi ļauj izslēgt sistēmas dalībnieku, tad sistēma ar kompetentu iestāžu dotu piekrišanu vismaz 12 mēnešus iepriekš paziņo par nodomu izslēgt kredītiestādi no dalības sistēmā. Noguldījumus, kas ir izdarīti pirms paziņojumā norādītā termiņa beigām, joprojām pilnībā sedz sistēma. Ja pēc paziņojumā norādītā termiņa beigām kredītiestāde nav izpildījusi tās pienākumus, tad garantiju sistēma pēc tam, kad saņēmusi kompetentu iestāžu dotu piekrišanu, var izslēgt to.

4. Ja to ļauj attiecīgās valsts likumi, un ar to kompetento iestāžu dotu piekrišanu, kas izdevušas licenci, no noguldījumu garantiju sistēmas izslēgtā kredītiestāde var turpināt pieņemt noguldījumus, ja pirms izslēgšanas tā ir veikusi alternatīvas garantijas pasākumus, kas nodrošina to, ka noguldītāju aizsardzības līmenis un piemērojums ir vismaz tāds pats kā tas, ko piedāvā oficiāli atzītā sistēma.

5. Ja kredītiestāde, kuru saskaņā ar 3. punktu ierosina izslēgt, nespēj veikt alternatīvus pasākumus, kas atbilst 4. punktā paredzētajiem nosacījumiem, tad kompetentās iestādes, kas izdevušas tās licenci, tūlīt atsauc to."

5 Atbilstoši Direktīvas 94/19 7. pantam:

"1. Noguldījumu garantiju sistēmās ir jāparedz, ka katra noguldītāja noguldījumu kopapjomu sedz līdz ECU 20 000, ja noguldījumi nav pieejami.

[..]

3. Šis pants neliedz saglabāt vai pieņemt noteikumus, kas noguldītājiem paredz lielāku vai pilnīgāku segumu. Proti, noguldījumu garantiju sistēmas sociālu apsvērumu dēļ var dažus noguldījumu veidus segt pilnā apjomā.

[..]

6. Dalībvalstis nodrošina to, ka noguldītāju tiesības uz kompensāciju var tikt izmantotas, noguldītājam vēršoties pret noguldījumu garantiju sistēmu."

6 Direktīvas 91/19 14. panta 1. punkts paredz, ka "dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai līdz 1995. gada 1. jūlijam izpildītu šīs direktīvas prasības".

Valsts tiesiskais regulējums

7 *Gesetz über das Kreditwesen* (Kredītu likums, turpmāk tekstā — "*KWG*") 6. panta 3. un 4. punkta redakcija, kas ir piemērojama pamata prāvā (saskaņā ar 1998. gada 9. septembra grozījumu, *BGBl. 1998 I*, 2776. lpp.), paredz:

"3. Uzticēto pienākumu ietvaros *Bundesaufsichtsamt* attiecībā uz kredītiestādi un tās vadību var veikt atbilstošus un vajadzīgus pasākumus, lai novērstu un atrisinātu problēmas, kas varētu apdraudēt tai uzticēto aktīvu drošību vai traucēt bankas operāciju vai finanšu pakalpojumu pareizu organizēšanu.

4. *Bundesaufsichtsamt* pilda uzdevumus, ko nosaka šis un citi likumi, tikai vispārējās interesēs."

8 Pēdējai normai šobrīd atbilst 2002. gada 22. aprīļa *Gesetz über die Bundesanstalt für Finanzdienstleitungsaufsicht* (likums "Par finanšu pakalpojumu integrēto uzraudzību", *BGBl. 2002 I*, 1310. lpp.) 4. panta 4. punkts.

9 *Bürgerliches Gesetzbuch* (Vācijas Civilkodekss, turpmāk tekstā — "*BGB*") 839. panta 1. punkta pirmais teikums nosaka:

"Katram ierēdnim, kas tīši vai neuzmanības dēļ pārkāpj savus amata pienākumus attiecība uz trešajām personām, ir jāatlīdzina attiecīgie trešo personu zaudējumi."

10 *Grundgesetz* (Pamatlikums, turpmāk tekstā — "*GG*") 34. panta pirmais teikums paredz:

"Ja persona, veicot kādu no tai uzticētajiem valsts amata pienākumiem, pārkāpj tai uzliktos amata pienākumus pret trešajām personām, atbildību uzņemas valsts vai pašvaldība, kuras dienestā minētā persona atrodas."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

11 Pauls u.c. bija *BVH Bank für Vermögennsanlagen und Handel AG* (turpmāk tekstā — "*BVH Bank*") klienti. Šī banka 1987. gadā saņēma no *Bundesaufsichtsamt*

kredītiestādes licenci, bet tā nepiedalījās noguldījumu garantiju sistēmā. Laikā no 1987. gada līdz 1992. gadam tā veltīgi centās panākt pielaišanu *Bundesverband deutscher Banken eV* noguldījumu garantiju kapitālam, bet tā neturpināja pielaišanas procedūru, jo nespēja ievērot nepieciešamās prasības.

12 1991., 1995. un 1997. gadā *BVH Bank* sliktā finansiālā situācija lika *Bundesaufsichtsamt* veikt tās darbības pārbaudi. Pēc trešās pārbaudes *Bundesaufsichtsamt* 1997. gada 14. novembrī pieprasīja uzsākt maksātnespējas procesu un atsauca *BVH Bank* kredītiestādes licenci bankas darbības veikšanai.

13 Pauls u.c. bija atvēruši termiņnoguldījumu kontus *BVH Bank*, attiecīgi, 1995. gada 7. jūnijā, 1994. gada 28. februārī un 1993. gada 17. jūnijā. 1997. gada decembrī uzsāktā maksātnespējas procesa laikā viņi pieteica parādu prasījumus, attiecīgi, DEM 131 455,80, DEM 101 662,51 un DEM 66 976,20 apmērā.

14 Pauls u.c. iesniedza prasības *Landgericht Bonn* (Bonnas Apgabaltiesa, Vācija) pret *Bundesrepublik Deutschland* par zaudēto noguldījumu kompensāciju. Viņi norādīja, ka šie noguldījumi nebūtu zaudēti, ja Direktīva 94/19 būtu transponēta tās 14. panta 1. punkta noteiktajā termiņā, t.i., līdz 1995. gada 1. jūlijam. Tādā gadījumā *Bundesaufsichtsamt* būtu veikusi uzraudzības pasākumus attiecībā uz *BVH Bank*, pirms prasītāji būtu veikuši maksājumus bankai.

15 Tomēr Direktīvu 94/19 Vācijas tiesībās transponēja ar 1998. gada 16. jūlija EK Direktīvas par noguldījumu garantijām un EK Direktīvas par investoru zaudējumu atlīdzību transponēšanas likumu (*BGBl. 1998 I*, 1842. lpp.), kas stājās spēkā 1998. gada 1. augustā.

16 Kā nosprieda pirmās instances tiesa *Landgericht Bonn*, Direktīvas 94/19 novēlota transpozīcija ir smags Kopienas tiesību pārkāpums no *Bundesrepublik Deutschland* puses, un tā piesprieda atbildētājai samaksāt katram no prasītājiem DEM 39 450, kas atbilst EUR 20 000, proti — Direktīvas 94/19 7. panta 1. punktā paredzēto summu, un procentus.

17 Attiecībā uz mantisko kaitējumu, kas pārsniedz šo summu, Paula u.c. prasības noraidīja gan *Landgericht Bonn*, gan arī *Oberlandsgericht Köln* (Ķelnes Augstākā apgabaltiesa, Vācija). Pēc abu tiesu domām, lai iestātos administratīvi tiesiskā atbildība saskaņā ar *BGB* 839. pantu kopā ar *GG* 34. pantu, ir nepieciešams "amata pienākumu pārkāpums attiecībā pret trešajām personām", t.i., pienākumiem, kas vienmēr pastāv pret personu, kura ir cietusi zaudējumus. Tās nosprieda, ka *Bundesaufsichtsamt* gadījumā tas tā nebija, jo tā pilda tai noteiktos uzdevumus tikai vispārējās interesēs, piemērojot *KWG* 6. panta 4. punktu.

18 Pauls u.c. iesniedza kasācijas sūdzību ("*Revision*") *Bundesgerichtshof* [Federālajā tiesā] un pieprasīja no *Bundesrepublik Deutschland* zaudējumu atlīdzību par Kopienu tiesību pārkāpumu.

19 *Bundesgerichtshof*, no vienas puses, norāda, ka Pauls u.c. nav precīzi norādījuši, kādi uzraudzības pasākumi bija nepieciešami, kurus *Bundesaufsichtsamt* nebija veikusi. No otras puses, tā uzsver, ka *Bundesrepublik Deutschland* nav skaidri apstrīdējusi pārmetumu par *Bundesaufsichtsamt* prettiesisku rīcību, bet tā tikai noliedz atbildību, pamatojoties uz to, ka šī iestāde pilda uzdevumus tikai vispārējās interesēs. Šajos apstākļos *Bundesgerichtshof* uzskata, ka, lai izskatītu lietu "*Revision*" kārtībā, ir jāpamatojas uz premisu, ka *Bundesaufsichtsamt* nav pildījusi tai uzticētos uzraudzības pienākumus vai arī ir nokavējusi to izpildi un ka Paulam u.c. līdz ar to ir

radušies zaudējumi, kuru apmērs pārsniedz summu, ko viņiem piešķīra pirmās instances tiesas spriedums.

20 *Bundesgerichtshof* uzskata, ka, lai juridiski izvērtētu tajā izskatāmo lietu, ir jānosaka, vai *KWG* 6. panta 4. punktā ietvertā norma var neapstrīdami ierobežot *Bundesaufsichtsamt* administratīvi tiesisko atbildību, nosakot, ka tā pilda administratīvos pienākumus tikai vispārējās interesēs, un līdz ar to tiesas, kas iepriekš ir izskatījušas lietu, ir pareizi noraidījušas *Bundesrepublik Deutschland* atbildību saskaņā ar *BGB* 839. pantu kopā ar *GG* 34. pantu, vai arī šāda norma nav piemērojama sakarā ar Kopienas tiesību pārākumu.

21 *Bundesgerichtshof* paskaidro, ka, ja Tiesa nospriestu, ka Direktīva 94/19 vai citas direktīvas kredītiestāžu jomā piešķir noguldītājiem tiesības uz uzraudzības pasākumiem, kurus to interesēs nodrošina kompetentās iestādes, *KWG* 6. panta 4. punkts būtu pretrunā Kopienas tiesībām.

22 Attiecībā uz dažādām koordinēšanas direktīvām banku jomā, uz kurām atsaucas *Bundesgerichtshof*, tā norāda, ka "*Revision*" tiesvedības laikā Pauls u.c. uzskatīja — no minēto direktīvu kopuma izriet, ka banku darbības uzraudzības pasākumu mērķis ir aizsargāt noguldītājus. Kaut arī šajās direktīvās, kas attiecas uz banku darbības uzraudzības pasākumiem, nav ietverta neviena skaidra norāde uz noguldītāju aizsardzību, tās tomēr ietilpst banku darbības uzraudzības vispārējā normatīvajā sistēmā, kurai, pēc Paula u.c. domām, nebūtu praktiskas pielietojamības, ja *Bundesaufsichtsamt* saskaņā ar *KWG* 6. panta 4. punktu pildītu savus pienākumus tikai vispārējās interesēs.

23 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) a) Vai Direktīvas 94/19 [..] 3. un 7. panta noteikumi piešķir noguldītājam tā noguldījuma nepieejamības gadījumā tiesības uz to, lai kompetentās iestādes veic 3. panta 2.–5. punktā paredzētos pasākumus un nepieciešamības gadījumā atsauc kredītiestādes licenci papildus tiesībām uz atlīdzību no noguldījumu garantiju sistēmas puses, kas var sasniegt 7. panta 1. punktā noteikto summu?

b) Ja noguldītājam ir piešķirtas šādas tiesības, vai tajās ietilpst arī iespēja prasīt zaudējumu atlīdzību, kas izriet no kompetento iestāžu prettiesiskas darbības un kas pārsniedz Direktīvas [94/19] 7. panta 1. punktā minēto summu?

2) a) Vai un nepieciešamības gadījumā kurā brīdī zemāk minētās direktīvu normas, kas attiecas uz banku darbības uzraudzības tiesību saskaņošanu, katra atsevišķi vai kopā piešķir noguldītājiem un ieguldītājiem tiesības uz to, ka kompetentajām dalībvalstu iestādēm šo personu interesēs ir jāveic uzraudzības pienākumi, ko tām nosaka šīs direktīvas, un jānes atbildība par prettiesisku darbību,

vai arī Direktīvā [94/19] ir paredzēts speciāls tiesiskais regulējums attiecībā uz visiem gadījumiem, kad noguldījumi kļūst nepieejami:

— Pirmās direktīvas 77/780 [..] 6. panta 1. punkts, ceturtais un divpadsmitais apsvērums,

— Otrās direktīvas 89/646 [..] 3. pants, 4.–7. pants, 10.–17. pants, vienpadsmitais apsvērums,

— Direktīvas 89/299 [..] 7. pants kopā ar 2.–6. pantu,

— Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 29. jūnija Direktīvas 95/26/EK, [ar ko groza Direktīvu 77/780/EEK un Direktīvu 89/646/EEK kredītiestāžu jomā, Direktīvu 73/239/EEK un Direktīvu 92/49/EEK nedzīvības apdrošināšanas jomā, Direktīvu 79/267/EEK un Direktīvu 92/96/EEK dzīvības apdrošināšanas jomā, Direktīvu 93/22/EEK ieguldījumu sabiedrību jomā un Direktīvu 85/611/EEK attiecībā uz pārvedamo vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), lai stiprinātu konsultatīvo uzraudzību] (OV L 168, 7. lpp.), piecpadsmitais apsvērums?

b) Vai šādi direktīvu apsvērumi:

— Padomes 1992. gada 6. aprīļa Direktīvas 92/30/EEK par kredītiestāžu konsolidēto uzraudzību [neoficiāls tulkojums] (OV L 110, 52. lpp.) vienpadsmitais apsvērums,

— Padomes 1993. gada 15. marta Direktīvas 93/6/EEK par ieguldījumu sabiedrību un kredītiestāžu kapitāla pietiekamību (OV L 141, 1. lpp.) astotais apsvērums,

— Padomes 1993. gada 10. maija Direktīvas 93/22/EEK par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā (OV L 141, 27. lpp.) otrais, piektais,

divdesmit devītais, trīsdesmit otrais, četrdesmit pirmais un četrdesmit otrais apsvērums

ir izmantojami kā interpretācijas līdzekļi, lai atbildētu uz iepriekšējo jautājumu, neatkarīgi no tā, vai tajos esošās normas ir piemērojamas šajā lietā?

3) Ja Tiesa atzīst, ka visas minētās direktīvas vai arī dažas no tām piešķir noguldītajiem un ieguldītājiem tiesības uz to, ka kompetentajām iestādēm ir jānodrošina to interešu ievērošana, veicot uzraudzības pasākumus, tad palāta uzdod šādus jautājumus:

a) Vai noguldītāja vai ieguldītāja tiesībām uz uzraudzības pasākumu īstenošanu to interesēs, kas tiek piesauktas tiesvedībā pret dalībvalsti, ir tieša iedarbība tādā nozīmē, ka pretrunā esošās valsts tiesību normas nav jāpiemēro,

vai arī

b) dalībvalsts, kas nav ievērojusi šādas noguldītāju un ieguldītāju tiesības, transponējot direktīvas, nes atbildību tikai saskaņā ar Kopienas principiem par valsts atbildību?

c) Vai šādā pēdējā gadījumā dalībvalsts ir pieļāvusi pietiekami smagu Kopienas tiesību pārkāpumu, neatzīstot tiesības uz uzraudzības pasākumu īstenošanu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

24 Kaut arī dažos apsvērumos, kas tika iesniegti Tiesai, bija minētas šaubas par prejudiciālo jautājumu pieņemamību, ir jākonstatē, ka *Bundesgerichtshof* ar padziļinātu pamatojumu, kas ir minēts šī sprieduma 19.–22. punktā, ir pierādījusi, kāpēc Kopienas normu, kuras tā norāda, interpretācija ir nepieciešama, lai iztiesātu pamata prāvu. Turklāt tā pietiekami izskaidroja atbilstošās tiesību normas un faktus, lai Tiesa varētu sniegt lietderīgu atbildi un ļautu lietas dalībniekiem pamata prāvā, dalībvalstīm un Komisijai iesniegt apsvērumus saskaņā ar Tiesas Statūtu 23. pantu.

Par pirmo jautājumu

25 Pirmajā jautājumā *Bundesgerichtshof* pēc būtības jautā, vai Direktīva 94/19, kas 3. panta 2.–5. punktā aplūko uzraudzības pasākumu veikšanu un pienākumu atsaukt kredītiestādei izsniegto licenci, iestājas pret valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru valsts iestāde, kas uzrauga kredītiestādes, veic savus uzdevumus tikai vispārējās interesēs, un līdz ar to atbilstoši valsts tiesībām privātpersonas nevar pieprasīt atlīdzību par zaudējumiem, ko radījusi nepietiekama uzraudzība no šīs iestādes puses.

26 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka Direktīva 94/19 paredz neatkarīgi no noguldījumu atrašanās vietas Kopienā radīt noguldītāju aizsardzību, ja noguldījumi, kas veikti kredītiestādēs, kuras ietilpst noguldījumu garantiju sistēmā, nav pieejami.

27 Noguldītāju tiesības uz kompensāciju šādā situācijā regulē šīs direktīvas 7. panta 1. un 6. punkta noteikumi. Šī panta 1. punkts nosaka maksimālo kompensācijas summu, uz kuru noguldītājam ir tiesības, balstoties uz šo direktīvu. Tomēr šī panta 3. punkts precizē, ka dalībvalstis var paredzēt savās tiesībās noteikumus, kas noguldītājiem paredz lielāku vai pilnīgāku segumu. Direktīvas 94/19 7. panta 6. punkts uzliek dalībvalstīm par pienākumu nodrošināt to, lai noguldītāju tiesības uz kompensāciju, kas minētas 1. un 3. punktā, var tikt izmantotas, noguldītājam vēršoties pret noguldījumu garantiju sistēmu.

28 Direktīvas 3. panta 2.–5. punkts uzliek par pienākumu kompetentajām iestādēm, kas ir izdevušas licenci kredītiestādēm, nodrošināt sadarbībā ar noguldījumu garantiju sistēmu, lai minētās kredītiestādes pildītu savus pienākumus kā noguldījumu garantiju sistēmas dalībnieces, un, nepieciešamības gadījumā, pieņemt lēmumu par attiecīgās kredītiestādes licences atsaukšanu, pastāvot apstākļiem, kas minēti 5. punktā.

29 Direktīvas 94/19 3. panta 2.–5. punkta mērķis ir nodrošināt noguldītājiem, ka kredītiestāde, kurā tie ir veikuši savus noguldījumus, piedalās noguldījumu garantiju sistēmā, lai to tiesības uz kompensāciju noguldījuma nepieejamības gadījumā tiktu nodrošinātas saskaņā ar minētās Direktīvas noteikumiem un, jo īpaši, tās 7. pantu. Šie noteikumi attiecas tikai uz noguldījumu garantiju sistēmas, ko paredz Direktīva 94/19, izveidi un tās pareizu darbību.

30 Pastāvot šādiem apstākļiem un apstākļiem, ko minējušas valdības, kas ir iesniegušas savus apsvērumus Tiesai, kā arī Komisija, kaut arī tiek nodrošināta noguldītāju kompensēšana, ja to noguldījumi nav pieejami, kā to paredz Direktīva 94/19, tomēr tās 3. panta 2.–5. punkts nepiešķir noguldītājiem tiesības uz to, lai kompetentās iestādes veiktu uzraudzības pasākumus to interesēs.

31 Par labu šādai Direktīvas 94/19 interpretācijai liecina tās divdesmit ceturtais apsvērums, kas nosaka, ka šī direktīva nedrīkst radīt situāciju, kad dalībvalstis vai to kompetentās iestādes ir atbildīgas attiecībā pret noguldītājiem, ja tās ir nodrošinājušas kompensāciju vai aizsardzību noguldītājiem saskaņā ar Direktīvas noteikumiem.

32 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka, ja noguldītāju kompensācija, ko paredz Direktīva 94/19, ir nodrošināta, 3. panta 2.–5. punkts nav interpretējams tādējādi, ka tas iestājās pret valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru valsts iestāde, kas uzrauga kredītiestādes, veic savus uzdevumus tikai vispārējās interesēs, un līdz ar to atbilstoši valsts tiesībām privātpersonas nevar pieprasīt atlīdzību par zaudējumiem, ko radījusi nepietiekama uzraudzība no šīs iestādes puses.

Par otro jautājumu

33 Otrajā jautājumā *Bundesgerichtshof* pēc būtības jautā, vai Direktīva 77/780, Direktīva 89/229 un Direktīva 89/646 daļā, kurā ir normas par kredītiestāžu uzraudzību, iestājas pret valsts tiesību normu, atbilstoši kurai valsts iestāde, kas uzrauga kredītiestādes, veic savus uzdevumus tikai vispārējās interesēs, un līdz ar to atbilstoši valsts tiesībām privātpersonas nevar pieprasīt atlīdzību par zaudējumiem, ko radījusi nepietiekama uzraudzība no šīs iestādes puses.

34 Šajā sakarā vispirms ir jāpiezīmē, ka Direktīva 77/780, Direktīva 89/229 un Direktīva 89/646 ir apvienotas Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvā 2000/12/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu (OV L 126, 1. lpp.). Kopienu likumdevējs ir tās kodificējis, ņemot vērā faktu, ka tās vairākas reizes tika būtiski grozītas.

35 Šīs trīs direktīvas tika pieņemtas, pamatojoties uz EK līguma 57. panta 2. punktu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 47. panta 2. punkts), saskaņā ar kuru, lai personām būtu vieglāk sākt un izvērst darbības kā pašnodarbinātām personām, Padome pieņem direktīvas, lai dalībvalstīs koordinētu normatīvos un administratīvos aktus par šādas darbības sākšanu un izvēršanu.

36 No Direktīvas 89/646 pirmā apsvēruma, ko atkārto Direktīvas 2000/12 ceturtais apsvērums, izriet, ka tajā paredzētā saskaņošana ir būtiski svarīgs līdzeklis iekšējā tirgus izveidošanai kredītiestāžu jomā gan attiecībā uz tiesībām veikt uzņēmējdarbību, gan attiecībā uz brīvību sniegt finanšu pakalpojumus.

37 No Direktīvas 89/646 ceturtā apsvēruma, ko atkārto Direktīvas 2000/12 septītais apsvērums, izriet, ka likumdevēja izvēlētā pieeja ir paredzēta, lai panāktu vienīgi būtisko saskaņošanu, kas ir nepieciešama un pietiekama, lai nodrošinātu piešķirto atļauju un uzraudzības sistēmu savstarpēju atzīšanu, dodot iespēju piešķirt viena veida atļauju, kas ir derīga visā Kopienā, un piemērot izcelsmes dalībvalsts uzraudzības principu.

38 Dažos direktīvu apsvērumos, kas ir minēti otrā jautājuma a) un b) apakšpunktā, vispārīgā veidā ir minēts, ka paredzētā saskaņošana cita starpā attiecas arī uz noguldītāju aizsardzību.

39 Turklāt Direktīva 77/780 un Direktīva 89/646 uzliek valsts iestādēm noteiktus uzraudzības pienākumus attiecībā uz kredītiestādēm.

40 Tomēr, pretēji Paula u.c. teiktajam, no šādu pienākumu pastāvēšanas, ne arī no fakta, ka starp minēto direktīvu mērķiem ir minēta arī noguldītāju aizsardzība, obligāti neizriet tas, ka šīs direktīvas paredz radīt tiesības noguldītājiem, ja to noguldījumi nav pieejami nepietiekamas uzraudzības dēļ no kompetento valsts iestāžu puses.

41 Šajā sakarā vispirms ir jākonstatē, ka Direktīvā 77/780, Direktīvā 89/229 un Direktīvā 89/646 nav nevienas skaidri izteiktas normas, kas piešķirtu šādas tiesības noguldītājiem.

42 Turklāt saskaņošana, ko paredz Direktīva 77/780, Direktīva 89/229 un Direktīva 89/646 un kuras tiesiskā bāze ir Līguma 57. panta 2. punkts, attiecas tikai uz to, kas ir būtisks, vajadzīgs un pietiekams, lai nodrošinātu piešķirto atļauju un uzraudzības sistēmu savstarpēju atzīšanu, dodot iespēju piešķirt viena veida atļauju, kas ir derīga visā Kopienā, un piemērot izcelsmes dalībvalsts uzraudzības principu.

43 Tomēr valstu tiesību normu, kas attiecas uz noguldītājiem nepietiekamas uzraudzības gadījumā, koordinēšana nav uzskatāma par vajadzīgu, lai sasniegtu iepriekšējā punktā minētos rezultātus.

44 Turklāt, līdzīgi Vācijas tiesībām, dažās dalībvalstīs ir noteikts, ka kredītiestāžu valsts uzraudzības iestādes nevar nest atbildību attiecībā uz privātpersonām nepietiekamas uzraudzības gadījumā. Proti, tika apgalvots, ka šāds tiesiskais regulējums ir pamatots ar apsvērumiem, kas ir saistīti ar banku uzraudzības sarežģītību, kuras ietvaros iestādēm ir pienākums aizsargāt interešu daudzveidību, kuru starpā jo īpaši minama finanšu sistēmas stabilitāte.

45 Visbeidzot, pieņemot Direktīvu 94/19, Kopienas likumdevējs ir izveidojis minimālo aizsardzības līmeni noguldītājiem, ja to noguldījumi nav pieejami, kas ir nodrošināts arī gadījumos, ja to noguldījumi nav pieejami sakarā ar nepietiekamu uzraudzību no kompetento iestāžu puses.

46 Pastāvot šādiem apstākļiem, ir jākonstatē, ka Direktīva 77/780, Direktīva 89/229 un Direktīva 89/646 nav interpretējamas tādējādi, ka tās piešķir noguldītājiem tiesības, ja to noguldījumi nav pieejami sakarā ar nepietiekamu uzraudzību no kompetento iestāžu puses, kā to jau ir norādījušas dalībvalstis un Komisija, kas iesniedza Tiesā savus apsvērumus.

47 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīva 77/780, Direktīva 89/229 un Direktīva 89/646 neiestājās pret valsts tiesību normu, atbilstoši kurai valsts iestāde, kas uzrauga kredītiestādes, veic savus uzdevumus tikai vispārējās interesēs, un līdz ar to atbilstoši valsts tiesībām privātpersonas nevar pieprasīt atlīdzību par zaudējumiem, ko radījusi nepietiekama uzraudzība no šīs iestādes puses.

Par trešo jautājumu

48 Trešais jautājums, kas tika uzdots tikai apstiprinošas vai daļēji apstiprinošas atbildes uz pirmajiem diviem jautājumiem gadījumā, attiecas uz iespējamu valsts atbildības iestāšanos atbilstoši Kopienu tiesību principiem sakarā ar nepietiekamu uzraudzību no kompetento valsts iestāžu puses.

49 No judikatūras izriet, ka valsts atbildība par Kopienu tiesību normu pārkāpumu var iestāties tikai tad, ja pārkāptā tiesību norma piešķir tiesības privātpersonām (skat. 1996. gada 5. marta spriedumu apvienotajās lietās C-46/93 un C-48/93 *Brasserie du pêcheur* un *Factortame*, *Recueil*, I-1029. lpp., 51. punkts, 1996. gada 8. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-178/94, C-179/94 un C-188/94–190/94 *Dillenkofer* u.c., *Recueil*, I-4845. lpp., 21. punkts, un 2003. gada 4. decembra spriedumu lietā C-63/01 *Evans*, *Recueil*, I-14447. lpp., 83. punkts).

50 No atbildēm, kas ir sniegtas uz pirmajiem diviem jautājumiem, izriet, ka Direktīva 94/19, Direktīva 77/780, Direktīva 89/229 un Direktīva 89/646 nepiešķir tiesības noguldītājiem, ja to noguldījumi nav pieejami sakarā ar nepietiekamu uzraudzību no kompetento valsts iestāžu puses, ja noguldītāju kompensācija, ko paredz Direktīva 94/19, ir nodrošināta.

51 Pastāvot šādiem apstākļiem un saskaņā ar to pašu pamatojumu, uz kuru balstās minētās atbildes, iepriekš minētās direktīvas nav uzskatāmas par tādām, kas piešķir tādas tiesības privātpersonām, ja to noguldījumi nav pieejami sakarā ar nepietiekamu uzraudzību no kompetento valsts iestāžu puses, kas var izraisīt valsts atbildību, pamatojoties uz Kopienas tiesībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

52 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (Tiesas plēnums) nospriež:

1) **ja noguldītāju kompensācija, ko paredz Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes 1994. gada 30. maija Direktīva 94/19/EK par noguldījumu garantiju sistēmām, ir nodrošināta, 3. panta 2.–5. punkts nav interpretējams tādējādi, ka tas iestājās pret valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru valsts iestāde, kas uzrauga kredītiestādes, veic savus uzdevumus tikai vispārējās interesēs, un līdz ar to atbilstoši valsts tiesībām privātpersonas nevar pieprasīt atlīdzību par zaudējumiem, ko radījusi nepietiekama uzraudzība no šīs iestādes puses;**

2) **1977. gada 12. decembra Pirmā direktīva 77/780/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu attiecībā uz kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu [neoficiāls tulkojums], Padomes 1989. gada 17. aprīļa Direktīva 89/299/EEK par kredītiestāžu pašu kapitālu [neoficiāls tulkojums], kā arī Padomes 1989. gada 15. decembra Otrā direktīva 89/646/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu attiecībā uz kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu un grozījumiem Direktīvā 77/780 neiestājās pret valsts tiesību normu, atbilstoši kurai valsts iestāde, kas uzrauga kredītiestādes, veic savus uzdevumus tikai vispārējās interesēs, un līdz ar to atbilstoši valsts tiesībām privātpersonas nevar pieprasīt atlīdzību par zaudējumiem, ko radījusi nepietiekama uzraudzība no šīs iestādes puses.**

[Paraksti]